

zhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru s
pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrť leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnistvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hštv. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katoli-
kovnega društva, ki
bivajo list, bodo po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldne.

Štev. 41.

V Mariboru, dne 11. oktobra 1900.

Tečaj XXXIV.

Spodnještajarske volitve.

Ko bo postavil volilni okraj Ptuj-Ormož-Ljutomer za kmečke občine svojega kandidata, potem imajo vse skupine, v katerih volijo spodnještajarski Slovenci, določene kandidate in volilna agitacija se lahko začne na celi črti in z vsemi silami. Glede kandidata za peto skupino na Spodnještajarskem se sicer na zaupnem shodu v Celju ni doseglo soglasje in se je končna odločitev prepustila volilnim možem, toda, ako sodimo po tem, kakor dobivamo iz vseh volilnih okrajev za Žičkarja ugodna poročila, smemo upati, da se bo nesporazumljenje rešilo kmalu tako, da ostane bivši poslanec spodnještajarske pete kurije gospod Josip Žičkar, za prihodnje volitve v peti kuriji edini kandidat. Zaradi svojih velikih zaslug za kmetstvo ljudstvo, kateremu je v največjih nesrečah in stiskah vsakokrat nemudoma prihitel na pomoč ter mu vedel pridobiti potrebno podporo, uživa Žičkar pri kmetških volilcih neomejeno zaupanje. In kmetški volilci uvidevajo in pripoznavajo brez ovinkov, da bi bilo nehvaležno in neznačajno, ako bi sedaj pustili svojega skrbnega zagovornika na cedilu ter celo glasovali proti njemu. Pa tudi delavci in obrtniki mu lahko brez skrbi dajo svoje glasove. Delavci nimajo nobenega poudara imeti nezaupanje do Žičkarja, ampak ravno nasprotno. Noben drugi kandidat še se dosedaj ni približal delavskim krogom, le Žičkar edini se lahko hvali, da je v svojem prejšnjem, vitanjskem okraju deloval med njimi, kot organizator in z

njimi, kot njih vroč prijatelj. Kak prijatelj pa je Žičkar slovenskim obrtnikom, to pa se lahko razvidi, malodane iz vsake številke celjske »vahtarce« in njenega slovenskega pankerta v Ptuj »Štajerca«. In kogar nemški obrtniki tako strastno napadajo, temu lahko slovenski obrtniki brez obotavljanja zaupajo. Nazadnje pa upamo tudi, da bo gosp. Hribar toliko lojalen, da bo neprikrito priznal Žičkarjeve zasluge ter pri odstopu od svoje kandidature izjavil, da nima nobenega povoda, kandidirati proti tako izbornemu zastopniku spodnještajarskega slovenskega ljudstva kakor je gospod Josip Žičkar.

Za peto kurijo v okraju Maribor-Lipnica-Feldbah se je postavil od slovenske strani kot kandidat gospod Frančišek Mlakar, veleposestnik v Hošnici pri Slov. Bistrici. Mlakarja pač ni treba predstavljati slovenskim volilcem v mariborskem okraju, predobro jim je znan, in mi smo prepričani, da bodo slovenski volilci pete kurije, naj si bodo delavskega, kmetškega ali kateregakoli stanu, z navdušenjem šli zanj v volilno borbo. Posebno pa je častna dolžnost volilcev-kmetov, da kakor jeden mož delajo in agitirajo za kandidata, ki je vzet iz njihove sredine. Ker bo imel gosp. Mlakar štiri protikandidate, — socialdemokrati postavijo enega, nemški konservativci enega, bauernbindlerji pa celo dva — za-to zna dobiti, ako pridejo vsi slovenski volilci na volišče, izmed vseh kandidatov največ glasov. In ker je gsp. Mlakar sicer z dušo in telesom Slovenec, a vendar pravičen tudi drugim narodnostim, zato bi ga tudi

pošteni nemški kmetje nazadnje lahko vzeli za svojega kandidata ter mu dali svoje glasove. Pri zadnjih volitvah smo mi Slovenci pomagali nemškemu kmetu, ako imajo kaj manire, naj nam nemški kmetje sedaj to povrnejo. Za konservativnega nemškega kandidata pa mi Slovenci nikdar in nikakor ne moremo glasovati, ker so konservativci vsprejeli v svoj program največjo neumnost, ki se sedaj razpečava med nemškimi strankami, namreč nemščino kot posredovalni državni jezik.

V kmečkih občinah najdemo kot kandidate zopet stare znance gosp. profesorja Robiča za Maribor-Slov. Bistrica-Slovenji Gradec, in viteza Berkša za Celje-Brežice. O teh kandidaturah ali pravzaprav za te kandidature še homo govorili seveda večkrat v našem glasilu. Da bodo tudi za okraj Ptuj-Ormož-Ljutomer našli dobrega kandidata, za to nam jamči priznana politična razsodnost ondotnih naših voditeljev gg. dr. Jurtele, dr. Omuleca in dr. Rosine.

Tudi v mestnih skupinah Celje-Brežice in Maribor-Ptuj smo postavili Slovenci lastna kandidata. Za Celje-Brežice kandidira prvorbitelj štajarskih Slovencev gosp. dr. Ivan Dečko. Njegova kandidatura je razvnela nemško javnost malodane do blaznosti. Vedo pač nemški volilci, kdo je dr. Dečko. A ker vemo to tudi mi Slovenci, zato morajo naši volilci vse storiti, da zmaga dr. Dečko. V skupini Maribor-Ptuj sicer Slovenci nimamo upanja do zmage. A s svojimi glasovi za slovenskega kandidata moramo pokazati, da napredujemo. Ako bi naš kandidat pri pri-

Listek.

Črtice iz zgodovine našega naroda.

Uvod.

Slovenci sicer bivamo skupno, a vendar nimamo omejenega ozemlja, na kojem bi si, če tudi pod nadvlado, gospodarili sami. Osoda nas je razdelila tako, da v habsburško-lotharinški državi pripadamo osmim političnim enotam: Štajarskem, Kranjskem, Koroškemu, Goriškemu in Gradiščanskemu, Istriji, Trstu, Ogrskemu in Hrvatskem, in da še vrh tega nekaj svojega sveta imamo unstran koroške in goriške meje pod krono laško.

Jezikovne meje ni lahko določiti, zlasti tu in tam ne, vendar jo hočemo podati vsaj približno. Začnimo pri Muri, kjer se izliva v Dravo, torej na Ogrskem. Najprej se vleče po Muri gor do iztoka Ščavnice vzhodno od Ljutomera, a še na Ogrskem; tukaj pa se obrne proti severu, da pride do Sv. Gotharda ob Rabi; odtod teče po Rabi navzgor do Štajarske, nadalje po naši deželni meji proti jugu do Radgone; tukaj se obrne proti zahodu in teče najprej ob Muri do Spielfelda, potem precej ravno čez Arvež (Arnfels) do Laboda (Lavamünd) na Koroškem, tukaj zopet krene proti severozahodu ter gre v tej smeri

čez Grebinj do Djekš na Svinji planini, odkoder pa polagoma pada proti jugozahodu, da doseže Šmohor v Ziljski dolini; zdaj pa se obrne proti jugu in teče precej naravnoč do Jadranskega morja, ki ga dospe nekoliko vzhodno od izliva Soče; odtod naprej gre po morski obali do najzahodnejšega nosa Istrije, kjer naglo krene na vzhod, da najkrajšim potom doseže Kranjsko, nadalje po deželni meji do Save, odtod z vodo do vstric Zagreba; naposled pa približno v ravni črti proti severovzhodu na Križevce in Legrad, kjer smo zopet pri izlivu Mure v Dravo.

Vse ozemlje meri okoli 25.000 km², torej malo več od kronovine štajarske.

Tudi prebivalstva nas je nekaj več nego v imenovani deželi, 1½ m.; porazdeljeni pa smo tako-le: na Štajarskem 450.000, na Kranjskem 494.000, na Koroškem 120.000, na Goriškem in Gradiščanskem 155.000, v Istriji 52.000, v Trstu 32.000, na Hrvatskem 100.000 in na Laškem 40.000. Le na Kranjskem in Goriškem in Gradiščanskem so nas mogotci pustili v večini, drugod pa povsod moramo tvarjati manjšine: na Kranjskem 95%, na Goriškem in Gradiščanskem 64-6%, na Štajarskem 33-1%, na Koroškem 31-6%, v Trstu 19%, in v Istriji 15-1%; na Ogrskem in Laškem pa so naši bratje v toliki manjšini, da jih

politično še ne upoštevajo; na Hrvatskem uživajo s Hrvati iste narodne pravice.

Čisto natančna števila o prebivalstvu niso, ker ne morejo biti. Saj je znano, da se je pri ljudskem štetju zapisoval občevalni, ne pa materinji jezik, kar za nas Slovence pri razmerah, kakršne so, mora podati manjše število, in da so še vrh tega nemštvu v prid Nemci kakor štejoči uradniki na nevedno ljudstvo pritiskali.

Slovenci na levem bregu Mure, torej oni med Muro in Rabo na Ogrskem, se zovejo Prekmurci; nadaljni ogrski Slovenci, ki bivajo na južni strani Mure do Drave, so Medjimurci, Slovenci, bivajoči na desnem bregu Drave, torej na Hrvatskem, pa Kajkavci. Tem-le so Hrvatji dali ime, ker jim rabi za hrvatski prašalni zaimsek »što« be-seda »kaj«!

Naš svet spada k porečjem Mure, Drave, Save, Kolpe in Soče, ter je večjidel gorat. Severno od Drave tvarjajo gorovje rodovitne pralpe in sicer južni del Svinje planine, južni del Golice ali takozvani Hadrnik, ki sega do Radla, in Kozjak, ki končuje pri Mariboru. Tukaj prigorovje neha in njega smer nastavlja prijazne in rodovitne Slovenske gorice, ki prihajajo vedno nižje in se onkraj ogrske meje v ravnini polagoma izgubijo. Na južni strani Drave imamo pa iz-

hodnjih volitvah dobil le en glas manj kakor pri zadnjih, bila bi to ne samo sramota za nas, ampak tudi občutljiv udarec. Posebno Maribor mora letos pokazati slovenski napredek, kajti iz njegove sredine se je vzel kandidat, namreč požrtovalni in delavni gsp. dr. Radoslav Pipuš. Za kandidata mestnih skupin pa niso poklicani agitirati samo Slovenci po mestih in trgih, ampak pred vsem Slovenci iz dežele. Ti imajo, rekli bi, več moči nego mestni Slovenci. Kajti vsi mestni trgovci in obrtniki so odvisni od naših slovenskih ljudi po deželi. Tem mestnim volilcem naj povejo naši ljudje: »Ali voliš dr. Dečka, oziroma dr. Pipuša ali pa nas ne vidiš nikdar več«. Mi smo prepričani, da bodo te besede delale čudeže.

Veselo in pogumno torej v volilno borbo!

Še enkrat kmetijske in gozdarske šole.

Zadnjič smo kratko omenili, da si Čehi, ker jim državna vlada kmetijskih šol ne da, in ker tudi na deželne stroške doslej ni kazalo, ustanoviti jih več nego 3, pomagajo najbolje z društvenimi šolami, t. j. s takimi, ki jih ustanavljajo in vzdržujejo razna gospodarska društva. Danes hočemo to misel, ker iz nje lahko za-se crpamo korist, malo dalje izpeljati, pri podatkih pa se, da dobimo boljšo sliko, ozirati zraven Češkega tudi na Moravsko in Šlezijo, torej na celo ozemlje kraljevine češke.

Na vsem ozemlju živi Čehov $5\frac{1}{2}$ mil., to je 12 do 13 krat več, nego nas je na Spodnjem Štajarskem Slovencev; kmetijskih šol, izvzemši deželne, pa imajo 62. Vse so tretje vrste, torej nižje. Kako so urejene, natančneje ne vemo povedati; a znano nam je, da so med njimi take, v katerih traja uk dvoje celih let, in zopet take z dvakratnim polletnim poukom, in sicer se v teh zadnjih poučuje po zimi. Po viru, iz katerega se vzdržujejo, so ali občinske, ali društvene, ali pa privatne; zadnje so lastnina kake posamezne osebe. Izmed vseh 62 šol so občinske samo 4, celoletna je od njih 1; tudi privatnih šol ni več kakor 2, obe sta celoletni; vse ostale pa so društvene, ki jih je torej 56 in sicer 13 celoletnih in 43 polletnih ali pozimskih, kakor je imenujejo.

Iz tega torej razvidimo, da se Čehi v povzdigo svojega kmetijstva najbolje poslužujejo društvenih pozimskih šol. Cesar jim vlada noče storiti, to morajo storiti gospodarska društva in storijo menda ne

s prevelikimi žrtvami, kajti družega takega, kar bi večjo svoto stalo, ni treba, kakor učitelja oziroma v racijonelnem kmetijstvu bolje izobraženega moža sploh. Troški za tega pa se menda dadó po šoli sami vsaj deloma pokriti, kajti učenci gotovo lahko tudi kaj izdelujejo, kar se da spraviti v denar, recimo, da se napravi orodje ali cepi trsje i. dr. Ni dvomiti, da se to sredstvo, ki se ga Čehi v povzdigo svojega kmetijstva najbolje poslužujejo, kaže uspešno, kajti tako vzornih kmetijskih razmer, kakoršne so pri njih, ne nahajamo po vsej Avstriji nikjer in tudi izven naše države le malokje. Če bi Čehom društvene pozimske šole ne dajale velike koristi, ne imeli bi jih toliko število; Čehi so predobri računarji.

Od Čehov se imamo posebno Slovenci še mnogo, mnogo učiti; učimo se od njih tudi v tem oziru! Dandanes se mora kmetijstvo gojiti vse drugače, kakor pred 40 leti. Takrat je delal vsak, kakor je po svojih lastnih izkušnjah in po izkušnjah sosedov spoznal za najbolje; tudi se je še vse opravljalo z rokami in najpriprostejšim orodjem. Danes stoji kmetijstvo na podlagi eksaktne vede; natanko se ve, kakšnega in koliko gnoja je tej in oni zemlji treba, da se na rastlini doseže to in uno, ali les ali sad, sploh kar se ravno hoče; natanko se vé, kako se ima drevo obrezavati, da daje na določenem mestu ali to ali uno, itd. Marsikatero ročno delo se opravlja vsled iznajdbe najraznovrstnejših strojev s temi-le danes mnogo hitreje in ceneje; sploh danes daje in mora dajati kmetijska gruda več čistega dohodka nego pred 40 leti, in kmetu ni mogoče konkurirati z drugimi obdelovalci zemlje in mu tudi ni mogoče približno izhajati, če grudi ne izsili, kolikor je s pomočjo najbistroumnejših sredstev v sedanjem času sploh mogoče. Tega prepričanja mora vsak kmet biti pred vsem; kogar noče prešiniti, ta naj raje kmetijstvo kar na klin obesi.

Kako pa si naj kmet vse to, kar mu je torej danes neobhodno znati treba, pridobi? Gotovo le po učenju. Uči se pa lahko iz knjig oziroma časopisov, pa tudi iz pouka in razkazovanja take osebe, ki racijonelno kmetijstvo ume. Brez dvoma je drugo sredstvo boljše nego prvo. Toda tak pouk mora biti trajen in se vršiti na grudi sami oziroma na takem mestu, da so vsa potrebna nazorila pri roki. Naši čitatelji se bodo spominjali, da smo že pred kakim letom odločno izrekli in razpravljali misel, da predavanja kmetijskih potovalnih učiteljev, kakor se vršijo, zaželenega sadu ne rodé, in da je to

sredstvo z ozirom na dejanske potrebe mnogo premedlo. Djali smo takrat, da bi potovalnih učiteljev naj bilo nastavljenih več, in da bi ti naj hodili od kmeta do kmeta ter tega učili na lastni grudi, včasih pa tudi govorili in razkazovali sklicani množici. Ta misel se nam še vedno zdi dobra, ali dokler je od Gradca odvisno, da se nam uresniči, ne bo nič iz nje; to je gotovo. Pomagati si torej moramo sami. Prebravše ono poročilo, katero smo svojim bralcem v zadnjem listu in tudi v tem-le spisu posneli, in na kojem stoji naša razprava, nas je prošnilo prepričanje, da bi za povzdigo našega slovensko-štajarskega kmetijstva bile pred vsem take pozimske šole, kakoršne imajo Čehi, najboljše sredstvo. In tudi pri nas bi je morala snovati in vzdrževati gospodarska društva.

Takih društev že je nekoliko, reči celo smemo, lepo število, ali da bi tudi vzdrževala kmetijske šole, na to se še ni mislilo. In ravno tukaj bi se menda mogla izkazati najkoristnejša. Ljudij, ki bi bili sposobni za učitelje, nam ne manjka. Kar se pa tiče natančnejega stroja takih šol, bi se seveda moralo iti tje na Češko, da se stvar dobro pogleda. Znano nam je, da se je osnovala »Južnoštajarska gospodarska zveza«, ki se baš sedaj registruje. Nam se zdi, da bi bila ravno ona v prvi vrsti poklicana, da se naše misli loti. Ona torej bi imela nekoga poslati na Češko, da ondi tiste društvene šole vsestranski proučuje, ona bi imela posameznim društvom pri uredbi takih šol biti v pomoč. Če Čehom zavsem 65 šol zadostuje, bi nam, ki deželne nimamo nobene, s 5 ali 6 bilo ustrezno; 1 bi že morala biti celoletna, ostale pa bi bile pozimske.

Politični ogled.

Volilno gibanje. O volilnem gibanju na Spodnjem Štajarskem govorimo na uvodnem mestu. — Na Kranjskem kandidira katoliško-narod. stranka vse dosedanje državno-zborske poslance. Liberalna stranka pa je postavila kandidatom za mesto Ljubljana svojega vodjo dr. Ivan Tavčarja namesto dosedanega tudi liberalnega poslanca Kušarja. Ker je dr. Tavčar v deželnem zboru zaveznik Nemcev, bodo ga gotovo tudi Nemci podpirali, in s tem je njegova izvolitev proti vsakemu katoliško-narodnemu kandidatu osigurjena. A ta izvolitev pomeni novo dobo za našo državnozorsko politiko. Kdor pozna dr. Tavčarja, je prepričan, da se ne bo pridružil drugim jugoslovanskim poslancem,

vzemši gorato Pohorje, ki spada tudi k pralpalam, manje rodovitne, na mnogih krajih prav puste apnene alpe, katerim sledi proti jugu še manj roden svet, goli Kras, ki končuje še le ob morju. Doline in polja v apnenih alpah so še precej, one v pralpalah jako rodovitne, a vkljub temu slovenski svet svojega prebivalstva ne more rediti; vsled tega se to-le bavi tudi z malo kupčijo. Vendar je narod doslej ostal kmetijski.

Znamenita je lega slovenske zemlje. Domovina naša leži na severni strani Jadranskega morja, leži ob rekah, ki držé v nadepolni slovanski jug, leži na križišču onih velikih narodskih cest od severa čez Dunaj na Trst in v Italijo in od jugovzhoda na zahod, in leži dvema močnima narodoma, nemškemu in laškemu ob strani. Ta lega je bila in je glavni vzrok našega trpljenja ali bolje mučeništva, ona pa bo tudi, če Bog hoče, glavni vzrok naše kedarje slave.

V naslednjih sestavkih bomo poskusili nekoliko tega načrtati, kar je naš narod do današnjega dne tacega doživel, kar je bilo ali za njegovo celokupno življenje in za njegov razvoj večjega pomena.

Cudež sv. Januarija.

Rimski brevir pravi v življenjepisu sv. Januarija, škofa v Beneventu in mučenca, ki je trpel in umrl v preganjanju za časa Dialektijana in Maksimilijana v letu 305 in čegar truplo počiva zdaj v Neapolu v domu S. Gennaro, tole:

Znamenito je, kar se vidi do današnjega dne, da namreč njegova kri, ki se hrani v stekleni posodici strjena, na čudovit način postane tekoča in vskipi, kakor bi bila na novo prelita, kedar se posodica postavi h glavi istega mučenca.

O letošnjem ponovljenem čudežu poroča »Slovenec« po italijanskih časnikih sledeče:

»Neapol 20. septembra. Ne da se popisati, kaj se je vršilo včeraj v prostranem domu, ko se je bila izpostavila dragocena kri sv. Januarija v javno čiščenje, zapela zahvalnica in se naznanilo, da je postala kri kapljiva. Tedaj še enkrat se je dogodil veličastni čudež! Strel iz topa je ponesel veselo sporočilo veselega dogodka onim Neapolčanom, katerih ni bilo v stolnici. V istem hipu je molilo vse ljudstvo eno samo molitev: bila je to molitev zahvale vernikov nasproti Bogu. Koliko ljudij je molilo, kakor ena duša, združenih v veselju, ginjenju in veri«.

Poročilo, objavljeno od tajništva »Cappella del Tesoro« sv. Januarija, pa se glasi: V častitljivi kapelici »del Tesoro« našega slavnega zaščitnika sv. Januarija se je našla danes zjutraj 19. t. m. dragocena kri, ki napolnjuje posodico, trda in čez 57 minut je postala kapljivo tekoča.

Toliko »L'Osservatore Romano«. K temu poročilu naj še omenimo, da se ta čudež ponavlja večkrat na leto, navadno 1. soboto meseca maja zvečer, 19. septembra na praznik sv. Januarija in 16. decembra. Ptujec, ki hoče to znamenitost od blizu videti, se oglasi pri zakristanu omenjene kapelice. Prebivalci Neapola s skrbjo pričakujejo tega čudeža in se silno boje, ko bi se čudež ne ponovil več. Radi tega toliko navdušenje, kedar se čudež ponovi. Prvič se je dogodil, ko je škof sv. Severus prenesel truplo sv. Januarija v Neapol ob času Konstantina.

Grob sv. Januarija je veličasten; na arhitravu kapelice se blišči napis: Sv. Januariju, svojemu meščanu, patronu in zavetniku vojske, kuge in Vezuvovega ognja po čudoviti pomoči svetnikov krvi rešeni Neapol.

Smešničar.

Učitelj pograja učenca, da je tako črn in umazan. Deček pa odgovori na kratko: »Ej, saj še ni nedelja!«

med katerimi bi sedel tudi Povše, dr. Krek itd., ampak ustanovil bo bržkone svoj slovensko-liberalni klub. In s tem je naša politika na Dunaju razcepljena, a ž njo uničena še majhna veljavica, ki smo jo imeli s svojim zastopstvom vsaj dosedaj na Dunaju. Proti Povšetju je naznanil kandidature v okrajih Trebnje-Kočevje na programu slovenske liberalne stranke g. Franc Župančič, posestnik v Rakovniku pri Šentpetru. Gosp. dvorni svetnik Šuklje je izjavil, da ne prevzame več ne kandidature ne mandata. — Iz Goriške, Trsta in Istre ni nobenih zanesljivih poročil o slovanskih kandidatih. Pač pa se obeta tam jako hudo volilni boj, kajti Italijani so že izjavili, da bodo vse svoje sile in moči zastavili proti slovanskim kandidatom. — Na Koroškem se imenuje razven prefekta Podgorca tudi deželni poslanec Grafenauer kot kandidat za Einspielerjev mandat. Končna beseda se še ni izrekla. — Kazalo bi, ako bi Slovenci tudi v Gradcu postavili vsaj v peti kuriji svojega kandidata. Četudi seveda ni upati na noben volilni uspeh, vendar pa bi bila to velika manifestacija pred avstrijsko javnostjo, ako bi se Slovenci v Gradcu upali s svojim kandidatom na dan. Ta čin pa bi tudi silno poživil narodno samozavest in čut skupnosti v graških Slovencih. Gotovo bi tudi drugi graški Slovani dali svoje glasove za slovenskega kandidata. — Ker na Dunaju postavijo Čehi svoje kandidate, lahko ondi volijo Slovenci s Čehi.

Italijanska samouprava na Tirolskem. Ministerski predsednik dr. Koerber je odločno zavrnil zahtevo tirolskih Italijanov, naj se jim podeli samouprava. Tolažimo se, da dr. Koerber ne bo na večno ministerski predsednik in da še dobijo Italijani svojo samoupravo, a da jo dobimo takrat tudi mi spodnještajarski Slovenci.

Anarhisti so pretekle dni zasledovali rumunsko kraljico in predsednika severoameriških držav Mac Kinleya, da jih umorijo. Policije so izvedele za nakane ter preprečile vsak napad.

Krečanski nadkomisar princ Jurij bo kmalu nastopil potovanje po Evropi ter pri vladarjih posredoval, da pripoznajo Kreto kot neodvisno, njega pa kot kneza na Kreti. Komur se pomoli prst, poželi celo roko.

Vojska na Kitajskem. Nemške čete so bile blizu Tientsina nesrečne. Prišlo jim je 8000 Kitajcev nasproti ter potisnilo Nemce nazaj v Tientsin. Na eni strani se Kitajci poganjajo za mir, na drugi strani pa se pridno bojujejo. Evropejce pa vodijo s tem za nos.

Vojska v Južni Afriki. Vojske v Južni Afriki noče biti konec. Zadnji teden so izgubili Angleži 453 mož, kakor sami poročajo, toda ker so njihova poročila rada zlagana, jim ni verjeti, da bi jih tako malo poizgubili. Lord Roberts bi že rado končal vojsko, da se tem preje more vrniti domov in prevzeti tam najvišje mesto v angleški vojni, zato je začel Bure že z lepega vabiti, naj se udajo. Če kroglice niso pomagale, Bog zna, če bodo sedaj sladke besede. Predsednik Transvaala še se ni pripeljal v Evropo.

Dopisi.

Od Sv. Eme. Dne 23. septembra t. l. obhajala se je tudi pri nas Slomšekova slavnost. Četudi se je vršila v skromnih mejah, vendar je bila za nas pomembna. Zbrali smo se v lepo okinčani šolski sobi v tako obilnem številu, da je primanjkovalo prostora, mnogo ljudstva je moralo ostati zunaj šole. Kako radi smo poslušali o možu-velikanu, našemu nepozabnemu Slomšku, ki je vse svoje življenje s toliko požrtovalnostjo neumorno deloval za mili mu slovenski narod, ki mu je bil buditelj in voditelj, ki mu je zložil toliko lepih pesmic in spisal toliko lepih spisov. Od njega se učimo,

kako moramo ljubiti svoj narod, spoštovati svoj mili materni jezik, pa tudi kako moramo skrbeti za svojo mladino. A slišali smo o tej priliki še nekaj drugega, česar še marsikateri od nas niso slišali. Na povabilo gospoda župnika prišel je iz Pake pevski zbor, kojega je g. župnik, kot prejšnji paški kaplan, izvežbal. Pevec in pevke so nam tako mило in ubrano popevali krasne slovenske pesmi, da so nam srca od veselja utripala. Videl in slišal je ta dan marsikateri, koliko se lahko doseže tudi s pevci med priprostim ljudstvom, treba je samo potrpežljivosti, dobre volje in veselja do petja, seveda pred vsem pa požrtovalnega učitelja. Kako lepo, kako častno je za kraj, kjer imajo tako lep zbor. Na tem mestu bodi izrečena prisrčna zahvala vrlim paškim pevcem in pevkam, da se niso zbal daljne poti ter nas s svojim petjem razveseljevali in navduševali, nadalje se iskreno zahvaljujemo č. g. župniku, da nam je priredil tako redek užitek; vemo, koliko truda ga je stalo izvežbanje pevskega zbora, ki nas je s svojimi uspehi presenetil. Dal Bog, da bi se tudi pri nas dal oživiti pevski zbor. Zahvala pa tudi gre vsem vrlim domačinom, ki so kaj pripomogli k tej slavnosti.

Šoštanja. (Sadna razstava.) Minula je sadna razstava, katera se je zelo poučljivo in sijajno obnesla. Razstavljalcev je bilo 119, kateri so izpostavili žlahtno in izbornu sadje. Vdeležba obiskovalcev je bila za naš okraj ogromna. Pri otvoritvi je bil navzoč gospod c. kr. nadkomisar Čapek, komisar Stiegler, učitelj Bele ter mnogo gospode.

Gospoda veččaka Stiegler in Bele, kakor tudi znani pomologi so izrekli, da je razstava sadja velikanska, in da sme šoštanski okraj ponosen biti.

Zahvaliti se pa imamo za ta vspeh razstave okrajnemu odboru, občinam in blagim darovateljem; kajti ti so pripomogli, da se je razstava vršila, in da so razstavljevalci obdarjeni in odlikovani.

Kar se tiče strokovnjaštva v pomologiji in delovanja v povzdigo sadjarstva v našem okraju, zahvaliti se imamo v prvi vrsti gg. učiteljem Milošu Levstiku, Alojziju Trobeju, Francu Smolnikarju in iz tujega okraja gsp. Praprotniku; in rečemo na tem mestu istim učiteljem, kateri bi imeli sposobnost in čas za sadjarstvo, da naj se tega dela, ki jih le časti, primejo, ter postanejo prijatelji kmeta in sadjarja.

Odlikovani so bili med drugimi s I. darilom Miloš Levstik, Alojz Trobej, pl. Adamovich, župnik Krušič, župnik Kolarič, Ivan Kranjc, Ivan Vošnjak, pl. Justenberg, Fran Woschnagg i. dr. S pripoznavanji in denarnimi darovi obdarovanih je bilo nad 70 razstavljalcev.

Zahvaljujemo se vsem sadjarjem, njih podpirateljem in čestilcem najiskrenejše ter prosimo še nadaljnega uspešnega delovanja v prid slovenskega sadjarstva.

Konečno moramo pa občinskemu zastopu Št. Andraž izreči obžalovanje, da se je odbila podpora za darila in to tembolje, ker je iz te občine bilo največ obdarovanih.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Zaupni shod v Mariboru. Zadnji četrtek dne 4. t. m. se je vršil v mariborskem »Narodnem domu« shod zaupnikov, ki so postavili kandidatom za V. skupino Maribor-Lipnica-Feldbach veleposestnika g. Fr. Mlakarja iz Hošnice, za IV. skupino Maribor-Slov. Bistrica-Slov. Gradec deželnega odbornika g. prof. Robiča in za mestno skupino gsp. dr. Radoslava Pipuša iz Maribora. Naročilo se je poslancem, naj odločno zastopajo koristi svojih volilcev, naj si ustvarijo z drugimi jugoslovanskimi poslanci en klub in naj jim bo vedno pred očmi zahteva spodnještajarskih Slovencev: »Proč od Gradca!«

Kandidat pete skupine. Ker volilni može ptujskega, ljutomerskega in ormoškega okraja vstrajajo pri tem, da si volilni okraj sam izbere kandidata, vzdržuje deželni poslanec gosp. Jos. Žičkar kandidature za V. kurijo.

Slov. kat. polit. društvo »Pozor« v Ptujju nam je izročilo to-le izjavo: Slov. kat. politično društvo »Pozor« v Ptujju protestuje proti temu, da bi se za kmečke občine Ptuj-Ljutomer postavil kandidat za bodoče državnozbornske volitve bodisi na shodu zaupnih mož v Celju ali Mariboru, ker se teh shodov ne more vdeležiti večje število zaupnih mož iz teh okrajev. Zato se bode sklical proti koncu tega meseca poseben shod zaupnih mož iz okrajev Ptuj-Ljutomer v Ptuj, da se postavi kandidat za kmečke občine teh okrajev. V V. kuriji bode se podpiral kandidat, o katerem se zedinijo zaupni može drugih okrajev. — V Ptujju, dne 4. oktobra 1900. Slov. kat. polit. društvo »Pozor« v Ptujju.

Ni treba! Nemško-narodna stranka na Štajarskem v svojem pretiranem volilnem pozivu tudi kriči: »Zastopniki nemške Štajarske se bodo ustavljali vsem stremljenjem, da bi se polagoma raztrgala dežela in se podkopalo nemštvo na Spodnjem Štajarskem. Niti pedi nemških tal, niti pičice nemških pravic se ne sme odstopiti, to bodi geslo med volitvami!« — Neumno geslo! Mi niti ne zahtevamo, naj nam Nemci kaj odstopijo ali ne. Ni treba! Kar ni njihovo, čez to nimajo pravice. Kar je naše, vzeli si bomo sami!

Za volilno dobo. Volilnih zborovanj, na katerih se govori o volitvah, kandidatih itd. vobče ni treba naznaniti glavarstvu. Samo če se vršijo pod milim nebom, morajo se naznaniti. Toda navzoči smejo biti samo volilci. Zato je boljše, da sklicujejo volilne shode politična društva, kjer se nahajajo. Zborovanje mora naznaniti društvo vsaj 24 ur prej pri glavarstvu. Kjer se je bati, da bi nasprotniki razgnali zborovanje ali je motilo, ali kjer je potrebno zaupno zborovanje, naj se skliče zaupni shod po § 2. zborovalnega zakona. Vsak zborovalec pri takem zborovanju mora imeti vabilo, ki je nanj naslovljeno. Sklicatelj mora vse navzoče poznati, zato je dobro, da se podpiše več sklicateljev. Na zahtevanje morajo sklicatelji pokazati tudi imenik onih, ki so jih povabili, ne pa onih, ki so navzoči. Zborovanja po § 2. ni treba nikjer naznaniti. Pri zborovanju političnih društev predseduje društveni predsednik ali njegov po pravilih določeni namestnik. Pri volilnih in zaupnih zborovanjih pa si navzoči izvolijo predsednika in zapisnikarja. Volilnih odborov (komitejev) ni treba naznanjati. Ako kdo želi v teh stvareh še kako pojasnilo, naj se obrne na naše uredništvo, ki mu bo drage volje ustreglo.

Imenovanja. O. Kordin in dr. Bogdan Štepančič sta imenovana koncipistom v področju graškega namestništva. — Vodja brežiškega okrajnega glavarstva, gospod Julij pl. Vistarini, je imenovan za okrajnega glavarja istotam. Vodja politične ekspoziture v Mozirju, okrajni komisar E. pl. Lehmann, je imenovan okrajnim nadkomisarjem. Nadkomisar pri celjskem okrajnem glavarstvu pl. Kriehuber je imenovan namestniškim tajnikom v Gradcu.

Vojaške takse se znanprej lahko plačujejo tudi pri vseh poštinih uradih, ki so zvezani s poštinih hranilnicami. V to svrhu se dobijo pri poštinih uradih posebej pripravljene vplačevalne nakaznice.

Umrla je dne 4. t. m. v zavodu šolskih sester čast. sestra Antonija, rojena Liza Plemenitaš iz Sv. Križa tik Slatine. N. v m. p!

Vojaški kapelan častiti gospod Jakob Marzidovšek, rodod Ponkovec, je prestavljen iz Mostara v Maribor.

Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali posojilnica v Slovenjem Gradcu 50

kron, gospod ravnatelj Julij Glovacki in Neimenovan 10 K, Neimenovan 2 K, g. kanonik dr. Pajek 40 K.

Poroka. V ponedeljek se je poročil v Gradcu naš rojak iz Malenedelje finančni koncipist gosp. M. Spindler z gospico Melito Grubingerjevo iz Gradca.

Mesto poštnega oskrbnika na mariborski pošti je prazno in se bo kmalo popnilo. Ker se med prosilci nahajajo tudi Slovenci in mirni Nemci, kateri bi morali mesto dobiti, ako bi šlo vse navadnim potom, uplivali so nemški radikalni krogi na bivšega poslanca dr. Volfharta, da jim izposluje somišljenika. Dr. Volfhart je že, kakor slišimo, storil na Dunaju svojo dolžnost, in slovenskim poštnim uradnikom v Mariboru se obetajo zlati časi.

Rjavi premog so našli na Kalvariji tik Maribora pri prekopovanju zemlje za novi vodovod. Premog je iste vrste kakor v premogokopih v Trbovljah, Zelenem Travniku itd. (paleogeni premog). Kakor se govori, prosil je že mestni zastop za pravico, da na Kalvariji sledi premog.

V Št. Petru pri Mariboru je izvoljen občinskim predstojnikom vrli narodnjak veleposestnik gosp. Alojzij Velebil.

Mrtvo so našli v Zagrebu v njenem stanovanju 53letno M. Črnelec iz Maribora.

V št. Juriju ob juž. želez. je imenovan deželni okrajni živinozdravnik gospod Anton Uršič. Prejšnji ondotni živinozdravnik, marljiv sotruden našega lista, gosp. Slivnik, se je preselil na Srbsko.

Iz Vidma se nam naznanja, da se je trgateg v tamošnjih gorica h dne vršila. Ker mraz ali toča nista škodovala, se je branje obneslo v vsakem obziru izbornu. Cena polovnjaku 50—60 gld., deloma pa tudi višja.

V Pamečah se je dne 6. t. m. drvar Mihael Lužnik iz Šmartina tako nesrečno povozil, da je malo ur pozneje umrl. Nesrečnežu, ki zapušča udovo s peterimi otroci, zdrobil je težek, z lesom obložen voz, desno roko in nogo ter ga na glavi in prsih nečloveško razmesaril.

V Št. Janžu pri Dravogradu umrl je pred kratkim nek prihajač vsled žganjepitja. Zvečer se je vlegel nezmerno opit v posteljo, v jutro pa so ga mrtvega našli.

Strašilo je zadnjo nedeljo v lepem novem šolskem poslopju na Hajdini pri Ptuj. Pri šolski seji je vstal odbornik gosp. Maks Strašil iz Brega, kateremu slovenski groši ne smrdé, in zahteval, da se mu zanaprej pošlje nemško povabilo k seji, sicer ne pride več. Načelnik g. Grahar mu je lepo razložil, da je hajdinska šola (narodna šola s slovenskim odborom in uradovanjem, da se torej za jednega posilinemškega odbornika ne bo delalo izjeme. Slava temu odločnemu možu! Vsi drugi odborniki so se z bali Strašila in obljubili, da se bo g. Strašilu zanaprej poslalo nemško vabilo. Česa ste se pa tako vstrašili, plahi odborniki? Ali tega, da bi g. Strašil ne hotel potem več v svojih gostilnah jemati vaših slovenskih grošev? — Ojunačen po tako dobrem vspehu pride g. Maks hitro z drugo zahtevo: šolske knjige in potreščine se morajo kupovati pri Blankeju in ne več pri slovenskem trgovcu Petersiču. Vrli gosp. načelnik mu zopet pojasni, da se kupuje pri Petersiču, ker se dobiva tam bolj po ceni. Mi davkoplačevalci pa še povemo gsp. Strašilu, da zahtevamo, da se kupuje pri našem narodnem trgovcu, in v pest bi se nam pač lahko smejal g. Strašil, ako bi mirno pustili, da se z našimi žulji podpirajo naši najhujši narodni nasprotniki. Toliko za danes; ako pa še bo kedaj strašilo, bomo pa zopet strah odgnali.

Osem nemških avskultantov je poslal predsednik graskega nadsodišča grof Gleibach v Celje, da se tam učijo slovenski. Za nemške avskultante ima država denar,

da jih pošilja na okoli na študije, a za slovenske dijake, da bi se lažje posvetili pravnim študijam, nima nobene podpore. Sicer pa tako učenje slovenščine nima nikdar pravega uspeha, Nemec se ne nauči nikdar v kratkem času toliko slovenski, da bi lahko med slovenskim ljudstvom uradoval. Slovencem pa ta pošiljatev osmerih nemških avskultantov sedaj pred volitvami tudi zaradi tega ne more biti ljuba, ker pomenijo ti avskultanti osem novih glasov za nemškega kandidata.

C. kr. okrajno glavarstvo v Mariboru nam je poslalo naslednji oglas: izobražene, v pisanju urne osebe, katere želijo v političnem okraju Maribor pri bližajočem se ljudskem štetju kot popisovalni komisariji poslovati, naj kako sredo ali soboto predpoldne med 9. in 12. uro pridejo in se zgledajo v pisarni ces. kr. okrajnega nadkomisarja, barona Müller-Hoernstein. — Mi dostavljamo temu ogasu iskreno in nujno prošnjo do rodoljubov, naj opozorijo zanesljive osebe na ta oglas in jih pošljejo h glavarstvu. Ljudsko štetje se vrši v mesecu januariju, torej v času, ko imajo naši možje primeroma največ časa. Rodoljubi, važnost ljudskega štetja naj Vam ne da spati!

Jareninska Marijina cerkev je dobila nov okras. Zadnjo nedeljo so bile blagoslovljene in preskušene nove orglje od stolnega vikarja, č. g. L. Hudovernika, ki je imel tudi slavnosti primeren in vspodbuden cerkveni govor. Orglje so izvrstno delo mariborskega mojstra Brandla. Naj pojó prav mnogo let Bogu in jareninski Materi božji v čast!

Jareninski mladeniči-vojaki — 9 jih je šlo zadnji petek služiti cesarju — so se tudi prav vspodbudno poslovali od domačih. V nedeljo, 30. sept. so imeli svoje opravilo; med sv. mašo so vsi prejeli sv. obhajilo. Cerkevni govornik pa jih je opominjal, da morajo, ako hočejo biti zvesti, hrabri in pogumni vojaki cesarjevi, ves čas ostati zvesti, hrabri in pogumni vojščaki Kristusovi. Bog daj, da se po teh naukih ravna in pridni ter nepokvarjeni povrnejo čez 3 leta v domačijo!

Iv Središča nam pišejo: Dne 30. sept. zasnovali so si naši veteranci svoje vojaško veteransko in bojno društvo, ki z ozirom na njega namen obeta postati v našem trgu ne male pomembnosti. Zaslug pri postanku društva ima g. c. in kr. major v p. J. Janžek, kojemu bodi tem potom topla zahvala.

Ljudsko šolstvo na Štajarskem. Tekom letošnjega leta je c. kr. deželni šolski svet v Gradcu izdal poročilo o splošnih ljudskih in meščanskih šolah štajarskih v šolskem letu 1898/9. Meščanskih šol (razen tistih, katere oskrbuje dežela sama popolnoma) je bilo 14, 6 za dečke, 8 za dekleta. Ljudskih šol je bilo 845, od teh 227 enorazrednih, 234 dvor., 142 tror., 108 štirir., 113 petr. in 18 šestr. 581 šol je bilo nemških, 227 slovenskih 37 slovensko-nemških. Kar se tiče slovenskih in slovensko-nemških šol, števila niso resnična; kajti pri dež. šolskem svetu v Gradcu velja že tista šola za slovensko-nemško, v kateri se slovenščina sliši samo prvih 5 mesecev, ostalih 7 in pol leta pa poučuje zgolj v nemščini; čisto slovenskih šol pa sploh nimamo niti ene. Dalje pravi poročilo, da je od vseh otrok, ki so imeli v šolo hoditi, šolski pouk imelo 96%. Posebno zanimivo je poročilo o učenju nemščine v slovenskih šolah. Povoljen je pre ta pouk le na tistih večrazrednicah, kjer se vsaj na višji stopnji nekateri predmeti poučujejo v nemščini. V splošnem pa je z ozirom na pouk nemščine v slovenskih šolah zadnji čas opazovati napredek. (Lepo to!) Jako povoljno je nemščino poučevalo 917, povoljno 1112, zadostno 366 in manj, oziroma ne zadostno 35 slovenskih učiteljev. Hvala njim! Število vseh učiteljskih oseb, delujočih na meščanskih in ljudskih šolah, je bilo 2430, in sicer 1645 moških in 785 ženskih. Teh-le število

je od prejšnjega leta se pomnožilo za 59, dočim moških le za 6. Tudi znamenje časa!

Od Sv. Martina pri Slov. Gradcu. Marsikateri čitatelj »Slov. Gospodarja« si misli, da imamo mi Šmarčani že davno zadrugo, ker je bilo pred nekaterimi mesci tako navdušenje in govorjenje o zadrugi. Res smo priredili shod, h kateremu je tudi prišel vrli gosp. Kač iz Žalca. Navdušenje je bilo veliko, ker smo slišali, kako nam more zadruga koristiti. Zato se je že isti dan vpisalo 90 udov. Dovoljenje je tudi že prišlo, zdaj je pa vse tiho o zadrugi in marsikateri misli, da bo moral zgubiti to, kar je že plačal. Na to odgovarjam, ne bodite si v skrbi in ne bojte se! Vsaka reč pride na dan in tako bo tudi zadruga kmalu oživotvorjena. Saj so vrli možje izvoljeni v odbor, in oni ne bodo mirovali, da zgotovijo to težko nalogo. Zato le krepko naprej, brez truda ni kruha, brez dela ni jela. V. Čas, veleposestnik.

Šolska slavnost v Celju. Četrty oktober je, odkar vlada Fran Josip širom Avstrije, za vse državljane, posebno pa za šolsko mladino dan veselja; letos pa je ta dan za vse posebno pomenljiv, kajti letos praznujemo sedemdesetletnico njegovo in ker v počitnicah ni bilo mogoče dostojno proslaviti ta dan v šoli, ukazala je šolska oblast storiti to na godovni dan njegovega veličanstva. Okoličanska deklška šola, kjer delujejo č. šolske sestre, ogrnila je ta dan praznično oblačilo. Deklice so se po končani sv. maši zbrale v ozaljšani dvorani, kjer so najprej molile za blagega vladarja, da ga Bog ohrani še dolgo v blagor in srečo podložnikom, potem so nekatere deklamovale primerne pesmi, slavile z vso otroško navdušenostjo preblago srce vladarja, spominjale se pa tudi gorja, katero je moralo pretrpeti in mu slednjič obljubile zvestobo, udanost in ljubezen, katere je posebno nam Slovencem prirojena in tako globoko vcepljena, da si niti misliti ne moremo pravega Slovenca brez odkritosrčne ljubezni in udanosti do vladarja in cele habsburške hiše. Potem pa je nagovoril č. g. profesor višje c. kr. gimnazije Josip Kardinar zbrane, pojasnil najprej, čemu smo se zbrali v tej svečanej dvorani, razložil nam dolžnost spoštovati in ljubiti milega vladarja in moliti zanj, ter tako izpolnjevati zapoved Izveličarjevo: Dajte cesarju, kar je cesarjevega in Bogu, kar je božjega. Sklenil pa je z besedami: Presvitlega vladarja pa nam Bog ohrani še mnogo, mnogo let! Dvorana je odmevala, ko so otroci navdušeno ponavljali gromoviti živijo. S cesarsko pesmijo sklenili smo slavnost, katere naj odmeva v mladih srcih, in pozni rodovi naj zvedó, da je res, da hrib se omaje in hrast, a zvestoba Slovencev se ne gane.

Iz Celja. Od 3.—7. novembra t. l. obhajala se bo v misijonski cerkvi Sv. Jožefa v Celji v čast blaženemu mučeniku Frančišku Kletu slovesna tridnevna. Navadne duhovne vaje za mladeniče se začnejo 5. novembra t. j. v ponedeljek po prazniku vseh svetnikov in trajajo do petka 9. novembra.

Odloka v šolskih stvareh. Upravno sodišče je odločilo: 1. da stalni učitelj nima domovinske pravice v kraju, kjer je od šolskega oblastva le začasno nameščen; 2. da se učiteljem ne vštevajo v pokojnino pred nameščenjem doslužena vojaška leta.

Iz šole. Gsp. K. Isda, učitelj na Muti, je premeščen v Kumpic pri Judenburgu. Gdč. Roza Miklavec je nastavljena kot učiteljica v Makolah, njena sestra Pavla Miklavec pa v Studenicah.

Imenovanje pri pošti. Absolviran osmošolec gospod Milan Zemljč je imenovan poštnim praktikantom.

Slomšekova slavnost v Ormožu je nagnila ondotnega državnopravdniskega namestnika, da je naperil tožbo proti dr. Omulecu, ker se je na slavnosti govorilo kakor na kakem javnem shodu, proti vrlemu na-

rodnjaku in županu od Sv. Tomaža, Janezu Skerlecu pa, ker se je pripeljal na veselico s svojimi prijatelji na voze, okrašenih s slovenskimi trobojnicami. Dr. Omulec je bil oproščen, gsp. Skerlec pa obsojen na 10 K globe. O sodnijskih odlokih ni dovoljena nobena kritika, zato moramo molčati.

Pouk ruskega jezika v Celju. Čitalniški odbor v Celju ustanovi svojim članom obojega spola pouk v ruskem jeziku ter je učitelj ruščine že najet. Tudi v Trstu se je poskrbelo za pouk v ruščini.

Roparji v Brežicah. Pretekle dni so strašili v Brežicah in okolici drzni tatovi. Hoteli so tudi ulomiti v trgovino g. Varleca. A nakana se jim ni posrečila. Več tičkov sedi že pod ključem.

Iz Ponikve smo dobili od vrlega priprostege kmeta naslednje vrste: Nov časnik »Štajarc« se je precej med ljudstvom razširil. Prvi vzrok je, ker je naročnina tako majhna, kakor še dosedaj pri nobenem drugem listu. Pošiljajo ga tudi kar tako brezplačno, da bi jih več na limance dobili. Vjeli so jih res že nekaj, pa med njimi je malo takih, ki mu bodo zvesti ostali. Prinaša pa najrajši napade na naše duhovnike, kakor da bi bili naši največji nasprotniki. Toda vprašam, kaj bi počeli, ako bi mašnikov ne imeli? Kdo naj sv. vero oznanjuje? In če katerega vest teži, kje hoče tolažbo in mir dobiti, ako ne pri Kristusovem namestniku, kateri ima oblast rešiti ga dušne smrti. Dragi »Štajarc«, ako hočeš kak čas životariti, duhovnike le pri miru pusti, kajti pregovor je resničen, da če se iz slabega namena mašnika dotakne, Boga v oko dregne. Razum mašnikov pusti pa tudi »Slov. Gosp.« in »Domoljuba« pri miru. »Sl. G.« že izhaja mnogo, mnogo let in stoji na dobrih tleh. Ako bi se ti še toliko na prste stavil, mu nog spodbiti ne bodeš mogel. Slovenci smo dobri in miroljubni ljudje in nas v srce zaboli, ako se komu na kakšenkoli način krivica zgodi. Nič pa nam ni tako drago, kot dobro ime, katero ravno »Štajarc« tako rad blati. Kdaj boš to vse poravnal? Slovenci, takega lista si mi ne smemo in ne moremo naročevati.

Ustrelil se je dne 10. oktobra vojak pri tukajšnjem c. kr. nabavnem skladišču R. Grabner. Samomor je izvršil v stanju nerazsodnosti.

Socialdemokratski kandidatje. Socialni demokrati kandidirajo v peti kuriji proti Žičkarju nekega Mihaela Čobala, proti Mlakarju pa Florjana Drösslerja. Iz te moke ne bo kruha. — Na Primorskem za vse tri V. kurije, za tržaško, goriško in istrsko. Za tržaško je kandidat socialni demokrat tiskar Učekar, za Goriško-Gradiščansko je slovenski socialni demokrat Kristan. Laški liberalci in socialni demokrati bodo glasovali za Kristana in ker je gotovo, da jako mnogo Slovencev ne bo hotelo glasovati ne za dr. Pavlico ne za dr. Gregorčiča, če bi ta zopet kandidiral, je izid volitve jako dvomljiv.

Volilno gibanje na Spod. Štajarju. Znani dopisnik »Slov. Naroda« izjavlja v tem listu od srede 10. t. m. te-le velezanimive besede: »Naš poslanec v V. kuriji mora biti Dragotin Hribar — in če damo raji glasove slovenskemu socialdemokratskemu kandidatu — ako se naše želje hočejo od gotove strani preprečiti«. Socialdemokrat je že zopet tukaj kot strašilo! Torej rajši socialdemokrata nego Žičkarja! Gotovo je, da tako ne govorijo in ne mislijo ne slovenski kmetje, ne slovenski obrtniki, ne katoliški delavci. Tako lahko govorijo samo ljudje, ki nimajo nobenega resnega svetovnega naziranja. — Da se v Ptuj res ne misli kandidirati Žičkarja, kaže ista številka »Naroda«. Tamkaj stoji: »Politično društvo »Pozor« v Ptuj imelo bo 18. t. m. zaupni shod v Ptuj, da določi kandidata v državni zbor za kmečke občine Ptuj-Ljutomer. Ker je dosedanji poslanec g. L. Gregorec odločno

izjavil, da ne prevzame več mandata, želi večina volilcev, da nastopi kot kandidat ali v volilnem okraju živeči rodoljub, ali vsaj mož, ki je v obširnem volilnem okraju rojen in ima resno voljo in gorko srce, večkrat priti med volilce. In takih vrlih in neodvisnih mož nam ne manjka, za danes imenujemo samo dve imeni: dr. Franca Jurtela in dr. Jurija Hraševca. Ako bi se Žičkar v Celju odpovedal V. kuriji, bi se sedaj lahko obrisal.

Iz drugih krajev.

Iz ljubljanske škofije. Čč. gg. dr. J. Kržišnik je nastavljen kot prvi kapelan v Trnovem pri Ilirski Bistrici, Josip Ferjančič, prej lazarist v Celju, kot kurat na Gočah, Nikolaj Stazinski kot župni upravitelj v Čatežu pri Trebnjem.

Škofovska posvetovanja se pričnejo s 6. novembrom na Dunaju. Odobril se bo pastirski list za prihodnje državnoborske volitve.

Dva ponarejalca denarjev so zasačili dne 23. septbr. pri Leitgebu v Sinčivasi na Koroškem. Bila sta dva krojaška pomočnika, ki sta hotela spraviti ponarejene kronske pe-take med ljudi. Prijeta moža sta stanovala pri »Samotarju« pod križno goro v Celovcu. Preiskali so stanovanje in tam našli priprave za ponarejanje denarja. Zaprlji so tudi žene.

Prvi shod slovenskih rokodelcev in obrtnikov se je vršil dne 29. in 30. septembra v Pragi, udeležilo se ga je do 2000 oseb, ponajveč iz Češke in Moravske, a bili so tudi Slovenci in Poljaki. Shod je razpravljal o namenu in koristi obrtnih dežel-nih organizacij, o potrebi, da se obrtno zakonodavstvo izroči deželnim zborom, o pomenu slovanske vzajemnosti na gospodarskem polju, o kreditu male obrti itd. Posebno se je poudarjala velika hiba, katera se še dosedaj ni mogla odpraviti, namreč nemško medsebojno dopisovanje in se govorilo za to, da se ista enkrat za vselej odpravi.

Odlikovanje kranjskih čebel. Matej Bevc iz Bohinjske Bistrice, ki se jako marljivo in uspešno bavi z bučelorejo, je dobil na belgijski razstavi v Dusant Belgien prvo odliko, in sicer diplom in zlato kolajno. Na tej razstavi so bile kranjske čebele odlikovane z 3 kolajnami: zlato, srebrno in bronasto.

Morski pes. V Baru so ujeli ogromnega morskogr psa, ki je dolg 5-48 m in težak 20 kvintalov. To je eden največjih psov, ki se je ujel v našem morju.

Nadškof Stadler pred papežem. Hrvatski listi poročajo, da je bil nadškof Stadler dne 6. t. m. vsprejet od papeža. Vsprejem je bil najljubeznivejši. Stadler je predstavil papežu tudi duhovnike, ki so se udeležili romanja. Papež je izrekel svoje zadovoljstvo, da je Stadler okreval od svoje bolezni, z besedami: Milost božja in moja molitev mi je rešila mojega Stadlerja.

Velika cerkvena slavnost se je minolo nedeljo vršila na Gorenjskem povodom posvečevanja romarske cerkve in oltarjev pri »Mariji pomagaj« na Brezjah. Navzoči so bili kardinal Missia, ki je zvršil posvečenje nove cerkve in velikega altarja, ljubljanski knezoškof in slovenski rojak Trobec, škof v Ameriki, ki sta posvetila stranske altarje. Slavnosti se je udeležilo nad sedemdeset duhovnikov in mnogoštevilno ljudstvo.

Prošnja za pomiloščenje slovaških vodij. Tudi mi smo bili javili nedavno temu, kako je bilo več voditeljev narodotrpina slovaškega, toli ljuto preganjanega od krutih Madjarov, obsojenih na težke kazni, ker so urednika »Narodnie Noviny« slovesno vsprejeli, ko se je vračal iz zapor. Sedaj pa so slovaške gospe sklenile, da se obrnejo do kralja s prošnjo za pomiloščenje obsojenih. Nekaj teh rodoljubk je že odpotovalo na Dunaj.

Strah v Ljubljani. Po Ljubljani se je mnogo z vso resnostjo govorilo o strahu, ki je vznemirjal Jančarjeve peke. Slišali in videli so vse mogoče. V torek zvečer pa so čakali na strah 3 policaji, in glejte čudo, strah se ni več pojavil. Šaljivec se je menda zbal policajev in ni več »strašil«.

Nadvojvoda Oton v smrtni nevarnosti. Nadvojvoda Oton bi bil skoro postal žrtva na lovu. Lovil je divjačino v Nadworni, ko je prišel v bližino medveda. Nadvojvoda se je od spremstva oddaljil, torej mu je bila edina pomoč njegova puška. Imel je samo jeden strel še v puški. Nadvojvoda sproži, a medveda samo rani. Razljučeni medved plane proti nadvojvodi, ko zagrmí skozi grmovje strel, ter se medved mrtev zvrne pred nadvojvoda. Nadvojvodov lovec je prišel na pomoč ravno o pravem času.

Društvene zadeve.

V Tinjah pri Slov. Bistrici snuje se bralno društvo z imenom: »Bralno društvo v Tinjah«. Pravila so že odposlana namest-niji. Gotovo se bodo tudi potrdila. Nadejamo se, da bodo Tinčanje mnogobrojno pristopili k temu društvu, saj jih imamo že precej na zapisniku; upamo pa, da jih bo še več. Narodnjaki širom slovenske zemlje do Vas pa se prav vljudno obračamo za podporo! Gotovo boste našli v svojih s knjigami preobloženih omarah tudi kaj, kar bi lahko pogrešali, kar bi pa nam jako dobro služilo. Komu je tedaj kaj pri srcu omika in narodna zavest, naj se nas blagovoli spomniti. Za vse, karkoli se nam pošlje, bomo mu prav iz srca hvaležni. Prav posebno toplo se priporočamo za knjige. Če bi se pa nas kdo hotel spomniti s kako nakaznico, zagotavljamo ga, da mu ne bomo zamerili.

Osnovni odbor.

Kat. slov. polit. in gospodarsko društvo s sedežem v Jarenini priredi v nedeljo dne 21. okt. v Jarenini po večernicah politični shod zajedno z društvenim občinim zborom. Shod bo zelo zanimiv; nastopi več odličnih govornikov. Natančnejši vsposed prihodnjč.

Slov. posojilnica v Gornji Radgoni je blagovolila kmetijski zadrugi v Ivanjih 80 kron in bralnemu društvu v Negovi 20 kron in dve podučni knjižici »Trtna uš in trtoreja« ter »Viničarjev kažipot« podariti. Načelstvo kmetijske zadruge kakor tudi predsedništvo bralnega društva se tem potom slavnemu vodstvu omenjenega zavoda prisrčno zahvaljuje.

Slomšekova slavnost v Žalcu. Vabilo na Slomškovo slavnost združeno s prvim koncertom slovenskega pevskega društva »Edinost« v Žalcu v nedeljo, dne 14. oktobra 1900 v novopriprejenih prostorih gospoda Hodnika. Spored: A. Cerkvena slavnost. Dopoldne ob 10. uri slovesna sv. maša in pridiga v cerkvi sv. Marije v Petrovčah. B. Ljudska slavnost v Žalcu. 1. Ob 2. uri popoldne zbiranje društev in gostov pri restavraciji gos. Kučeka. 2. Obhod po žalskem trgu in odhod na slavnostni prostor. 3. Pozdrav gostov. 4. Slavnostni govor. 5. Koncert, izvršuje slovensko pevsko društvo »Edinost« pod vodstvom pevovodje gosp. E. Vrečerja, in celjska narodna godba pod vodstvom kapelnika gosp. Koruna. — Slovenci! Pokažimo, da se zavedamo in da znamo ceniti velikega našega Slomškega, zato se snidimo v obilnem številu dne 14. t. m. v Žalcu! Odbor.

Listnica uredništva.

Gospodu upraševalcu iz P.: Ne! Nikakor se ne strinjamo z razlago onega stavka: »Proti volji duhovščine...« Naše stališče je, da katoliška načela morajo vladati in zmagovati v politiki, ne pa kak stan, naj si bo katerisikoli. Za Žičkarja se potegujemo, ne ker je duhovnik, ampak ker ni nobenega vzroka odpraviti ga, ker je doslej vzorno izvrševal svoje poslanske dolžnosti in ker se nikjer ni pregrešil proti programu slovaških štajarskih Slovencev.

Prememba zakona o zatiranju prašičje kuge.

Odkar se je odprla lani meja proti Hrvatski in ni izvoz hrvatskih in ogrskih prašičev v naše kraje več prepovedan, živimo v vedni nevarnosti, da se zatepe v naše kraje zopet prašičja kuga. Da se sedaj, ko je meja zopet odprta, ta pogubonosa bolezen prej ustavi in zatre, izdal se je s cesarsko naredbo z dne 2. maja 1899. zakon, ki določuje, da se imajo vsi tisti prašiči pobiti in poklati, ki so:

- 1.) za kugo oboleli,
- 2.) kuge sumljivi ali pa, ki so
- 3.) okuženja sumljivi, toraj tisti, ki so prišli v teku zadnjih 40 dni v dotiko z bolnimi ali okuženimi prašiči.

Ta zakon je gotovo dober in potreben, da se zabrani razširjenje prašičje kuge po naši državni polovici. V zadnjem času se je pa ta zakon s cesarskim odlokom z dne 15. septembra 1900. nekoliko spremenil in sicer v toliko, da se pod točko 3.) navedeni prašiči, ki so okuženja le sumljivi, ne pobijejo, ako se za to posestnik oglasi ali pa, ako kaj takega »kužna komisija« predlaga. V tem slučaju je posestnik seveda zavezan, da spravi prašiče na varen kraj in da jih pusti zdraviti.

Nadalje določuje novi zakon z dne 15. septembra 1900, da se ima dati posestnikom za pobite prašiče primerna odškodnina in sicer po sledečih določilih:

- 1.) Za rejene prešiče (peršutnike in pitane prašiče) ima znašati odškodnina 95

odstotkov od povprečne tržne cene. Pri tehtanju zaklanih prašičev se odstrani le želodec in čreva.

2.) Za prašiče namenjene za rejo (za pitanje) se plača živa teža, in sicer po tistem cenilniku, katerega sestavi deželna vlada v sporazumu s kmetijsko družbo za vsako četrtletje posebej. Pri določevanju primerne odškodnine se je ozirati v tem slučaju tudi na starost, na pleme in druge okolnosti, ki vplivajo na večjo ali manjšo vrednost pobitih živali.

3.) Za plemenske prašiče (plemene svinje, mrjasce, za pleme namenjene mlade prašiče) velja ravno taka odškodnina; vrh tega se doplača še 25 odstotkov več odškodnine.

Na ta način se odškodujejo pobite živali, pri katerih je preiskava dognala, da niso bili okuženi ali za kugo bolni.

Ako so pa bile poklane živali bolne, kakor je dognala preiskava, dobi za nje dotični posestnik le polovico prejšnje vrednosti, tedaj le 50 odstotkov, toda le v tem slučaju, ako ni posestnik sam zakrivil okuženja in ako ni preziral in zanemarjal postavnih predpisov glede prašičje kuge.

Tako tedaj se glasi prenarejen zakon o zatiranju prašičje kuge. Izvestno se bo s tem zakonom marsikaj dobrega doseglo. Delati bo treba sedaj pa še na to, da dobi tudi Ogrska enaki zakon, kajti šele potem bomo lahko rešeni prašičje kuge.

Zveza kmetijskih zadrug. Za Raifeisenovke in kmetijske zadruge po nemškem

Štajarskem je dne 8. t. m. ustanovilo konservativno kmetijsko društvo osrednjo zvezo ter jo dalo registrirati.

Mila vina. Kdor hoče imeti milo, trpežno vino, ki postaja od leta do leta boljšega, popolnejšega okusa, posebno pa boljšega, finejšega duha, ne sme pustiti, da bi grozdni most na tropinah kipel; kajti sicer izvlče v mostu nastajajoči alkohol česlovino iz lupinic in pelkov, in vino postane trdo ali zagatno. Že celo pa nastane vino trdo ali zagatno, ako se mu doda vsa prešenina, to je ves tisti most, ki se iz tropin, na katerih je most kipel iztisne. Zagatna vina se ne držijo dolgo. Pri nas na Štajarskem se pač le redkokje pušča most na tropinah kipeti.

Loterijske številke.

Trst: 29. septb. 1900. 55, 21, 68, 56, 84
Linc: » » » 88, 79, 57, 18, 89

Slovenci, Slovenke!

podpirajte „Našo stražo“;
pristopajte k „Družbi sv. Cirila in Metoda“.

Štajarski Slovenci,

dajte za mariborsko šolo

Iz Etterjevega sadnega soka

dobljenega iz prirodnega sadja, ki je prost vsakih kemičnih primesij in se toraj ne sme zamenjati z umetnim sadnim sokom, napravi si lahko vsakdo z malimi stroški prav dobro, trpežno poživljajočo

Sadno

• pijačo •

10 litrov sadnega soka, ki se brez vsakega drugega dodatka zmeša s 100/130 litrov navadne vode, da po naravnem kisanju 110/140 litrov močne, čiste okrepčevalne jako zdrave in cenene

sadne

pijače.

Dobi se pri en gros-trgovcu A. Jurca in sinovi v Ptuj. — Viljem Etter, Sigmaring.
Dobi se še nadalje pri: G. Ketz v Mariboru, M. Ogorevcu v Konjicah, K. Sima v Poljčanah, A. Balantu v Oplotnici.

Vožnje karte in tovarni listi v

AMERIKO

Kraljevi belgijski poštni parnik
Red Star Linie, Antwerpen

vozi naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od visoke c. kr. avstr. vlade. — Natančna pojasnila daje

Red Star Linie, Dunaj
IV. Wiednergürtel 20

ali pa 30

Anton Rebek v Ljubljani —
Kolodvorske ulice 34.

Julij Popper, Innsbruck —
Südbahnstrasse 2.

Na prodaj!

Posestvo (dve uri od Maribora peš) s 6¼ orali zemlje, z gozdom in vinogradi in z več kot 400 sadnimi drevesi; cena je 1400 gld. Šteti se mora koj 400—600 gld. Pojasnila daje iz prijaznosti občinski sluga pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Jakob Haas 1

Najčistejše olje

iz kostij napravljeno za šivalne stroje in kolesa (bicikle) v tovarni H. Morbius in Fils, Bazel (Švica).

Dobi se pri 13-26

R. Strasmayer-ju, puškarju v Mariboru.

Umetno-obrtna delavnica cerkvenih kamnoseških in podobarskih del

kamnoseka **J. F. PEYER-ja** priseženega izvedeneca
v Mariboru,

Kokoschneegg-Allee, Hilariusstrasse, Carneristrasse.

Izdeluje altarje, prižnice, obhajilne mize, krstne kamene, okna, itd. itd. Tudi prevzema mere prostorov za omenjene predmete, kakor tudi originalne načrte.

Posebno se bavi z napravo nagrobnih spomenikov. Prav velika zaloga dogotovljenih novih nagrobnih kamenov od peščenega kamena, marmorja, granita in sijenita.

Solidna postrežba in prav nizke cene. 34

Cenjena gospodinja!

Ne dajte si vsiljevati drugih izdelkov cikoriij, ampak zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravej bobovi kavi, ki Vam bode gotovo ugajal, to je iz čiste cikorijske in sladove tvarine napravljena domača „Kava“ in „Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda.“

Dobiva se povsod. 29

Zaloga pri Ivan Jebačinu v Ljubljani.

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Viničar

se takoj sprejme pri M. Söllner, Leitersberg št. 118. 454 2

Na prodaj

je prostovoljno dvoje kmečkih posestev, eno uro hoda od Maribora oddaljenih. — K prvemu posestvu pripada hiša, gospodarsko poslopje, travniki, njive, sadunosnik, gozd in vinograd v skupni meri 13 oral. Proda se za 4000 gld.

K drugemu posestvu pripada hiša in dvoje gospodarskih poslopij, veliki travniki z več kot 800 plovitimi sadnimi drevesi, lep gozd, njiva in vinogradi, vsega skupaj je 30 oral. Proda se za 9000 gld.

Naslov pri upravnistvu. 2

Živi

žlahtni lepi raki

vsaki dan sveži od lova.

Garantuje se da pridejo živi! — Voznine in mitnine prosto se pošiljajo v poštah jerbasih po 10 funt 80—100 porcijskih rakov velja samo gld. 2.10
60—80 velikanov z mastnimi skarjami samo gld. 2.65
40—50 izbranih »solo« rakov samo gld. 3.60
30—40 redkih velikih odličnih »solo« rakov gld. 4.20

— Postrežba točna! —

D. Goldstein,

Razpošiljalnica (Exp.-Haus) Podwoločyska na ruski meji.

Slovenci!

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda ter »Našo Stražo!«

Fotografski zavod v Mariboru

je najstarejši

Henrika Krapeka, v Fritsch-evi vili
Badgasse št. 11.Dohod k vili skoz Grabengasse, Bad- in Fabriksgasse.
Zalagatelj c. kr. avstrijske uradniške zaveze.Priporoča fotografska dela vsake vrste od medajlonove do
človeške velikosti, ter vse najboljše in najhitreje izvršuje.**Dobra, varčna kuhinja****Maggi-jevo juhino sladilo** je edino, ki more v trenutku močno napraviti vsako juho in vsako slabotno pomako; — le nekaj kapljic zadostuje. Dobiva se v originalnih steklenicah od 50 vinarjev naprej v vsaki delikatesni, kolonijalni in špecarijski prodajalnici in drogerijah. Originalne steklenice se zopet po ceni napolni Maggi-jevim juhinih sladilom. 455**„Pri škofu“ Trgovina**

modnega blaga, sukna, platna, kotenine, ob enem tovarniška zaloga

v MARIBORU Gosposka ulica 3.

priporoča novosti na veliko izbiro: sukno za obleko gospodov in dečkov, sukno za ženska krila v vsaki kakovosti in ceni; flanel, barhent, platno, damast, vsake vrste robce za glavo, židane, volnene, ogrinjala, prešite odeje, odeje iz flanela, koce, sploh vse malo in veliko, kar mora imeti taka trgovina.

Prosimo, da naju počastite z Vašim obiskom. Trudila se bova kar najbolj hvaležna se skazati za zaupanje z pošteno in ceno postrežbo.
Odličnim spoštovanjem udana**Worše in Deu.****Razglas.**

Po predlogu Štefana Priola in kuratorja Matevža Frangeža dovolila se je prostovoljna sodna prodaja k zapuščini dne 11. aprila 1900 v Požegu umrle posestnice Marije Priol spadajočih posestev in premičnin ter se odredila na

pondeljek 15. oktobra 1900.

na licu mesta začeni ob 9ih dopoludne v Požegu-Ješencih. Cenilni zapisnik in dražbeni pogoji ležijo tukaj soba št. 3 na vpogled.

C. kr. okrajna sodnija v Mariboru V., 2. septmb. 1900.

Franc Brezovšek, Konjice,
izdelovalec cementnih reči

priporoča vsa v njegovo stroko spadajoča dela, na pr. ploščice za tlak po cerkvah in drugod, korita za studence in za hleve, jasi, strešnike, stopnice, podboje, vsakovrstne predmete za stavbe. Vse se izdeluje iz najboljšega portland-cementa, in sicer z rokami, in vsled tega je blago trpežniše, kakor če se dela s strojem. Cena zmerna. Kjer sem v dobi dveletnega bivanja v Konjicah že delal, povsod so z mojim delom zadovoljni. 2

Murnikov naslednikizdelovatelj umetnih in stavbarskih
kamenov v **MARIBORU**

na oglu Kaiserstrasse in gledališčne ulice št. 10

se priporoča v izdelovanje prižnic, altarjev, žarfov in nagrobnih spomenikov, križev itd. itd. itd.

Največja zaloga izgotovljenih novih nagrobnih spomenikov na celém Spodnjem Štajarskem.

Dela se vestno in ceno. — Risbe in načrte dela

Anton Gaiser,
lastnik.Karol Kocijančič,
klesarski mojster.**Kdor hoče 400 mark**¹³
garantirano mesečno lahko in pošteno zaslužiti? Naj pošlje naslov z znamko:
V. 21 Annoncen - Exped.
K. F. Wojtan, Leipzig-Lnd.**Proda se**

hiša s 4 sobami, 3 kuhinjami, gospodarskim poslopjem, vodnjakom in vrtom Koroška ulica 116 v Mariboru. 1

Na prodaj

hiša v Mariboru, Koroška ulica št. 88. pod ugodnimi pogoji. Več se zve pri g. prof. G. Majcenu v Mariboru. 2

V najem

se da takoj hiša s sadunosnikom v Gornji Poljskavi na dobrem prostoru. Pripravna je za mešano ali drugo trgovino s pohištvo. Popraša se v Mariboru, Tegethofska cesta št. 34. 3-5

Grobar

se išče za pokopališče

v Konjicah.

Kogar bi ta služba veselila, naj se oglasi do 1. novembra pri tamošnjem vel. gospodu nadžupniku. 459 3

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Špitalske ulice št. 12.

Nakup in prodaja vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih pisem, srečk, novcev, valut itd. za najkulantnejših pogojev. Posojila na vrednostne papirje proti nizkim obrestim. Zavarovanje proti kurzni izgubi. Promese k vsem žrebanjem.

Sprejemanje denarnih vlog na vložne knjižice, na tekoči račun in na girokonto s 4½% obrestovanjem od dne vloge do dne vzdiga. Eskompt menic najkulantneje. Borzna naročila.

Naznanilo!

Podpisani si usojam naznaniti vsem posestnikom vinogradov, da bom imel koncem tega leta in prihodnjo spomlad veliko množino na suho cepljenih trt različnih dobrih in čistih vrst cepljenih na Riparijo portalis in Rupestris Monticolo in sicer:

6000 Laški rilček (Välschriesling), 4000 Žlahtine (Gutedel), 2500 Šipona (Mosler), 2000 Traminerja (Traminer), 1000 Mali rilček (Kleinriesling), 1000 Beli rafol (Ranfol weiss), 1000 Burgunder beli (Burgunder weiss), 900 Burgunder rudeči (Burgunder roth), 900 Sylvaner (Grüner Sylvaner).

Cepljeno na Rip. portalis.

600 Traminerja (Traminer), 550 Burgunder beli (Bugunder weiss), 300 Sylvaner (Grüner Sylvaner), 100 Šipon (Mosler), 100 Žlahtnina (Gutedel).

Cepljeno na Rup. Monticolo.

50 Šipon (Mosler) na Solonis. Skupaj 21.000.

Vse te trte so dobre rasti, lepo zaraščene in dobro vkoreninjene ter se prodajo po 160 kron 1000 komadov, ali 8 kr. komad; kdor naroči najmanj en tisoč, dobi jih 50 brezplačno.

Oglasiti se je vsaj do novega leta pismeno ali ustmeno pri Anionu Slodnjaku, trtnarju v Jušineh pri Ptuj.

Veliko zalogo švicarskih ur

ima

ANTON KIEFFMANN,

urar, Maribor, Gosposka ulica 5 (vis-à-vis Grubitsch)

Za vsako uro se jamči več let. Samo dobrodoče in preskušene ure se prodajajo.

Srebrna ura z dobrimi kolesci 6 gld. Z najfinejšo uredbo in posebno močnimi pokrovc 7 gld. 50 kr.

Srebrna ura, z dvema pokrovcema in dobrimi kolesci velja 7 gld. 50 kr. Najfinejša, močna trpežna ura 8 gl. 50.

Razpošilja se po poštne povzetju. Neugajajoče ali slabo idoče ure ako se v 14 dneh povrnejo se zamenjajo ali vrne denar.

Zaloga in posojilnica glasovirjev Berte Volckmar,

državno izkušane učiteljice na glasovirju

v Mariboru, Gornjih gosposkih ulicah št. 54.

v pritličju nasproti c. kr. državne gimnazije

Priporoča svojo bogato zalogo

novih

glasovirjev

in

pijanin

s križnimi strunami, (orehovo polituro, črni in ameriški orehov les)

kakor tudi

Harmonij

po evropskem in ameriškem seznačnem sestavu iz najboljših tovarn po tovarniških cenah.

Glasovirji „Ehrbar“!

jamči se pismeno. Plačuje se v obrokih. Stari glasovirji se zamenjavajo in prodajajo

Posojila po najnižji ceni.

Jos. Mursa na Krapji pri Ljutomeru

Odlikovan s častno diplomo l. 1895 na razstavi v Ptuj.

Na celem Jugoslovanskem edina izdelalnica cementnih

mozaik-ploč.

Tlak sestavljen iz takih ploč je enak pogrnjenim umetno vezanim preprogam in je lepši in cenejši kot tlak iz klinker ali šamotnih ploč, ter skoro neomejene trpežnosti. **Stopnice iz cementa**, tudi brušene, imitacije marmorja in sijenita. Trše in lepše kot iz kamena. **Cevi iz portland-cementa** v dvanajstih velikostih od 5cm do 75cm v premeru. Cementne korita za svinje in studence, za jasli, za govedo in konje. **Strešnike iz cementa z dvojno zarezo** in zgornjim obrobkom (Doppelfalzziegel mit Kopfverschluss) z asfaltom impregnirani. Taki strešniki so skapčani na vseh štirih straneh, pripravi za zelo položne strehe. 13 komadov krije 1 □ m, ki tehtajo komaj 35 kg. — Ceniki zastoj in franko.

Filijala v Središči na Dr., zaloga: Radgona, Ljutomer.

Karol Tratnik,

izdelovatelj cerkvenega orodja in pa posode stolne ulice št. 1. v Mariboru, Domgasse Nr. 1

Priporoča se preč. duhovščini za naročila cerkvenih orodij: monštranc, kelihov, ciborijev, lestencev, križev, svečnikov, itd. v različnih zlogih, katere prav lepo in trpežno izdeluje.

Staro cerkveno orodje prav dobro popravljam, pozlatim ali posrebrim v ognji.

Za vse svoje izdelke jamčim, priznalna pisma naročnikom na razpolago.

Svoji k svojim.

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki

za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 gld. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu vsakovrstne podobice, molitvenike, rožne vence, svetinjice, križce.

Velika knjiga z vzorci od navadnih do najfinejših podobice je v tiskarni na vpogled.

Spominki na prvo sv. obhajilo kos od 1 do 10 kr.

Rožne vence vsake velikosti in kakovosti prodajamo na drobno in debelo, rožne vence žalostne Matere Božje in preč. Spočetja itd. — Lepi križci so pa medeni ali niklasti za rožne vence, za kras na steno in posebno za častite duhovnike za sprevidenje bolnikov; križi s stojalcem, svetinjice različnih vrst.

Tiskarna ima v zalogi tiskovine za:

župnijske, občinske in politične urade, odvetnike in notarje, trgovce, hotele in gostilnice, posojilnice in zasebnike.

Naročila na lepake (vsake vrste in velikosti), poročne liste, osmrtnice, spominske liste, vizitke, tabele, knjige, časnike, dalje preskrbi za vsak uad ali zasebnike štampilje (pečate).

Vsako naročilo se izvrši hitro, lično in ceno.